

Herkomst en toekomst van de mensheid

“Eén van de belangrijkste uitgangspunten van de antroposofie is het feit dat de mens burger is van twee werelden. Als geestelijk wezen maakt de mens deel uit van de geestelijke wereld, als lichamenlijk wezen vertoeft hij in de aardse stoffelijke wereld. Onze wezenskern is van geestelijke oorsprong; met het lichaam als voertuig doen we op aarde allerlei ervaringen op. Terwijl het lichaam gedurende een zwangerschap gevormd wordt, verbindt de mens als geestelijk wezen zich met de aardse werkelijkheid, om bij het sterven deze materiële omhulling weer te verlaten.” Dit zijn de eerste woorden uit het boekje *Herkomst en toekomst van de mensheid* geschreven door de arts Johanna Priester, voor de serie *Gezichtspunten*.

In nog geen vijftig pagina's weet Johanna de hele evolutie van aarde en mensheid in eenvoudige bewoordingen te vertellen, verlucht met opgewekte tekeningen. Ultra beknopt, in poëtische bewoordingen beschrijft ze de Saturnus-, Zon-, en Maanfase, om uit te komen bij de Aarde. Daar waar steen, plant, dier en mens in de fysieke wereld verschijnen. Het Ik komt aan bod, de ontwikkeling van de ziel, de cultuurperiodes, het mens zijn ten opzichte van de mensheid en natuurlijk de tegenmachters. “De oorsprong, de ontwikkeling en de opgave van de mens laat zich, met al zijn rauwe werkelijkheid, vertellen als een sprookje.”

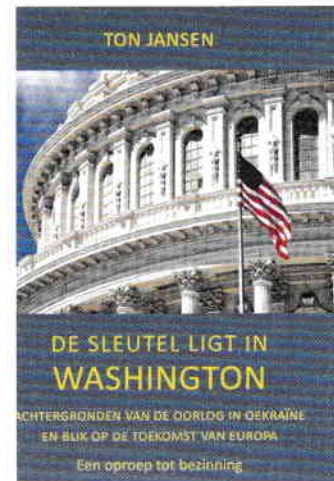
De serie *Gezichtspunten*, behandelt doorgaans medische of opvoedkundige thema's. In deze uitgave is het aan de orde om de grondgedachten die achter al die medische onderwerpen liggen samen te vatten. Hoe je over het ontstaan van mens en wereld denkt bepaalt je levenshouding, staat te lezen op de achterflap. “Waar komt ons gevoel voor zingeving vandaan?” is de ondertitel. Voor wie vlot de antroposofische visie daarop wil leren kennen is deze uitgave een buitenkans.

Luc Ambagts

Johanna Priester, *Herkomst en toekomst van de mensheid*, Centrum Sociale Gezondheidszorg, € 3,-, 48 blz. www.gezichtspunten.nl

De sleutel ligt in Washington

De oorlog in Oekraïne woekert nog steeds voort, een einde lijkt ver weg. De gevestigde media getuigen van eenzijdige beeldvorming: voor Ton Jansen reden om in de pen te klimmen. Poetin geldt als de grote schuldige en agressor. Vandaar dat Oekraïne met wapens wordt ondersteund en vandaar het ontbreken van een vredesinitiatief. Ton Jansen constateert dat weliswaar Poetin verantwoordelijk is, maar zeker niet als enige: ook westerse instanties (VS, EU en de NAVO) hebben bijgedragen aan het ontstaan van deze oorlog. De VS deed in 1991 de belofte dat de NAVO niet zou worden uitgebreid naar het oosten. De NAVO is echter in de afgelopen decennia juist sterk uitgebreid met vele landen tot aan de grenzen van Rusland. Poetin voelt zich door het westen verraden en ziet de Amerikaanse geopolitiek als grote bedreiging voor zijn land.

Is er een uitweg mogelijk? Europa betoont zich de slippendragers van de VS. Wordt het niet tijd voor zelfstandigheid: Europa als neutrale buffer tussen oost en west? Ook Oekraïne zelf is gebaat bij neutraliteit vanwege de van oudsher bestaande tegenstelling tussen westers en Russisch georiënteerde delen. Dit heeft ook te maken met het probleem van het vreedzaam samenleven van minderheden. Ton Jansen laat zien dat de oplossing voor dit probleem niet moet worden gezocht in het verlenen van staatkundige autonomie, maar in decentralisatie, waarbij minderheden de vrijheid krijgen om bijvoorbeeld hun eigen onderwijs in te richten, hun eigen taal te spreken enz. Rudolf Steiner heeft deze oplossing al in 1917 naar voren gebracht als onderdeel van wat hij de driegeleding van het sociale organisme noemt.

Dit boek toont de andere kant van de Oekraïne-oorlog en wel vanuit gedegen onderzoek. Ook wordt een alternatief geschetst voor de huidige doodlopende ontwikkeling. Ik heb dit goed geschreven boek met veel plezier gelezen!

Jelle van der Schuit

Ton Jansen, *De sleutel ligt in Washington. Achtergronden van de oorlog in Oekraïne en blik op de toekomst van Europa. Een oproep tot bezinning*, Palladion, 2023, €16,90, 224 blz. perunboeken.nl